

MEGHÍVÓ

AZ MSZT MÓDSZERTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK MŰHELYVITÁJÁRA

A Magyar Szociológiai Társaság Módszertani Szakosztálya
és a Zsigmond Király Egyetem

2018. június 21-én 15 órakor

közösen megrendezi a

„Fiatalok kutatása – módszertani kihívások”
című műhelyvitáját.

A rendezvény helyszíne:

Zsigmond Király Egyetem

(Budapest III. ker. Kelta utca 2.)

Széchenyi terem

Program:

14:30-15:00 Regisztráció

15:00-15:10 Megnyitó: **Szatmári Péter**, a Zsigmond Király Egyetem rektora

15:10-15:30

1. Nagy Péter Tibor

egyetemi tanár, Wesley János Lelkészképző Főiskola

„A fiatalság határai”

15:30-15:40 Vita

15:40-16:00

2. Pap Viktória

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola

„Mentális térképezés a Sziget Fesztiválon. Terepspecifikus módszertani kihívások”

16:00-16:10 Vita

16:10-16:30

3. Veres Edit

főosztályvezető, Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztály

„Regiszter alapú kutatások módszertani kihívásai”

16:30-16:40 Vita

16:40-17:00 Kávészünet

17:00-17:20

4. Kutrovácz Kitti

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola

„A szülők és gyerekek közösen töltött ideje és a technológiahasználat hatásai. A családtagok perspektívái”

17:20-17:30 Vita

17:30-17:50

5. Nagy Szidónia

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola

„Boldogság a Sziget Fesztiválon”

17:50-18:00 Vita

18:00-18:20

6. Iharosi Tamás

kutató, Zsigmond Király Egyetem Társadalomtudományi Kutatóközpont (ZSKE TTK)

„A ZSKE TTK speciális rétegződésmodellje”

18:20-18:30 Vita

18:30-19:10

7. Kenéz Anikó

PhD jelölt, Eötvös Loránd Tudományegyetem Szociológia Doktori Iskola

„Szegregáció – Integráció. Előítéletesség kutatása miskolci középiskolások körében”
valamint

Videofelvételek vetítése – Szociodráma foglalkozások

19:10-19:20 Vita

19:20- Összegzés, a műhelyvita zárása

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Előadás ismertetők

1. Nagy Péter Tibor

egyetemi tanár, Wesley János Lelkészképző Főiskola
„A fiatalság határai”

Két versengő hipotézis nézhet szembe egymással.

1) A fiatal felnőttekre jellemző mutatók úgy különböznek a társadalom „átlagos” mutatóitól, hogy a közvetlenül előttük járó nem fiatal nemzedék mutatói lényegesen közelebb vannak a társadalmi átlagra jellemző mutatókhoz, mint a fiatalok mutatóihoz.

2) A fiatal felnőttekre jellemző mutatók úgy különböznek a társadalom „átlagos” mutatóitól, hogy a közvetlenül előttük járó nem fiatal nemzedék mutatói lényegesen közelebb vannak a fiatalok mutatóihoz, mint a társadalmi átlagra jellemző mutatókhoz. A fiatal felnőttek ez esetben egy nagyobb – tehát nem fiatalokat is magában foglaló – társadalomrész egyik elemét jelentik.

Logikailag lehetséges, hogy van olyan korcsoport, akire az első és van, akire a második hipotézis igaz. Tehát a fiatal felnőtteket annak függvényében, hogy hány éves korban szabjuk meg a fiatalság határát, láthatjuk a társadalom többi tagjától nagyon vagy kevésbé különbözőnek.

Mi legyen az a mutató, aminek alapján eldöntjük, hány éves korig definiáljuk fiatalnak, azaz külön kutatandónak, leírandónak a generációt?

A fiatalok helyzete – a munka világában, illetve a családi szervezetben – nyilvánvalóan más, mint a társadalom nem fiatal tagjaié. Utóbbiak tömegükben rendelkeznek valamilyen önálló jövedelemmel és háztartással, illetve maguk kialakította családi kötelékben élnek, melyet közös gyerekek vagy egzisztenciális kényszerek sokkal inkább összetartanak, mint a fiatalokat az ő kapcsolataik stb. Kérdés azonban, hogy ha valamilyen olyan vonatkozásban vizsgáljuk meg a fiatalokat, amelyben a fiataloknak a felnőtt társadalomtól való különbözősége nem ilyen strukturális adottságokon alapszik, hanem értékválasztásokon, mennyire tudjuk a fiatalokat erősen elkülöníteni. Azaz első kérdésünk úgy szólhat, hogy olyan kérdésekben, ahol a fiatal felnőttek éppúgy döntéseket hozhatnak, mint az idősebbek, különböznek-e a fiatalok a nem fiataloktól.

A döntéseken alapuló kérdések egyikeként használjuk a vallásossággal kapcsolatos önbesorolásokat, illetve a tényleges vallásos magatartást. (Hasonló kérdés lehetne a pártszimpátia, az azonos anyagi erőfeszítést igénylő kulturális fogyasztási döntések közötti választás, vagy az előítéletes gondolkodás mértéke. A magyar pártspektrum átalakulása 1989 és 2018 között azonban olyan gyors, hogy ennek segítségével igen nehéz lenne megmondani, hogy a 20 évesek 1990-ben tapasztalt politikai megoszlásának mennyire és hogyan „kellene” azonosnak maradnia 24, 28, 32, 36 éves korukra, hogy „generációnak” nyilváníthassuk őket – olyan embereknek, akiket a rendszerváltás élménye, s az akkori szocializációs mozzanatok egy életre meghatároztak. A „politikai piac” szereplőinek, a pártoknak a változékonyságával szemben a „vallási piacon” a világnézeti alternatívákat hordozó egyházak legalább nominálisan állandók. Ezért a vallásos viselkedés alapján próbáljuk megmondani: vannak-e fiatalok, s hány évesek is ők?

2. Pap Viktória

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola

„Mentális térképezés a Sziget Fesztiválon. Terepspecifikus módszertani kihívások”

A minden év augusztusában, a Duna által körülvett szigeten megrendezett, egy héten át tartó Sziget Fesztivál Európa egyik legnagyobb könnyűzenei és kulturális rendezvénye. A Sziget kutatások kezdetéhez, 1997-hez képest a fesztivál és annak populációja több szempontból is megváltozott. A 2017-es check-in adatok, vagyis a belépéskor figyelt demográfiai adatok alapján elmondható, hogy a látogatók 56 százaléka külföldi és 67 százaléka a 18-30 éves korcsoportba tartozik. Az Ipsos 2017-ben a Sziget Kft.-nek végzett 1207 fős kérdőíves kutatásából az is kiderül, hogy a fesztiválózók 74 százaléka főiskolai, egyetemi hallgató, vagy végzett diplomás, akik többségükben jó anyagi körülmények között élnek. Részben ezeknek az alapvető változásoknak a következtében kutatócsoportunk¹ fókuszában már más kérdések és más módszerek is állnak, mint a megelőző kutatásokéban.

Kutatásom, mely alapvetően térhez kapcsolódó élménykutatás, a Sziget Fesztivál atmoszférájával foglalkozik. Kutatási célom a fesztivál, mint csupán egy hétig létező szociokulturális környezet, megélt/átélt anyagi és szellemi tér, vagyis mint speciális hely értelmezése és ábrázolása volt. Az eredmények által leírhatóvá váltak a Sziget Fesztivál mentális terei, a hely legfontosabb értékei, a helyek funkciói, a helyteremtő erők, a hely legjellemzőbb hangulati elemei valamint a befogadás csatornái.

Fő kutatási módszerem, melyre előadásom fókuszál, a kötött felidézéssel mentális térképezés (oriented recall mental mapping) volt. Értelmezésemben a hely atmoszférája, vagyis a hely szelleme a térhez, helyhez szorosan kapcsolódó, az ott megélt szubjektív élmények és érzelmek mentális percepciójaként, a verbálisan kifejezhető élményeken keresztül fogható meg. Ezért a Sziget teljes területét mutató, csak a fő úthálózatokat feltüntető vaktérképes rajzoltatással arra kértük a megkérdezetteket, hogy írják fel a térképre saját megélt területet, vagyis az általuk fontosnak tartott helyekhez egy-egy gondolati, érzelmi hívó szót rendeljenek. Így tulajdonképpen élménytérképeket rajzoltattunk. A mentális vagy kognitív térképezés használt példája, vagyis az élménytérképezés speciálisan a Sziget Fesztivál hely szelleme kutatására kialakított módszer. Így már 2015-ben, amikor először vittük terepre a módszert, fontos és hasznos volt a tapasztalatok levonása, hogy a következő évben még hatékonyabban tudjuk azt használni.

¹ Kutatócsoportunk a Budapesti Corvinus Egyetem és a Babes Bolyai Tudományegyetem együttműködésében a Sziget Kft. támogatásával 2014 óta végez kulturális antropológiai expedíciót a Sziget Fesztiválon.

3. Veres Edit

főosztályvezető, Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztály „Regiszter alapú kutatások módszertani kihívásai”

Az Oktatási Hivatalban több hatósági adatbázis áll rendelkezésre, amelyek – törvényi felhatalmazás alapján – kutatási célokra is használhatóak.

Az adatbázisok hatósági jellegüknél fogva folyamatosan frissülnek, naprakészek, tisztítottak, magas adatminőségűek. Az OH számára arra is van lehetőség, hogy több adminisztratív adatbázist integráljon – így vált lehetővé a felsőfokú végzettséggel (abszolutóriummal) rendelkező fiatalok korai munkaerőpiaci életút kutatása.

Az adatintegrációs eljárás alapján, regiszterekben tárolt adatok felhasználásán alapuló kutatás célja a fiatalok elhelyezkedési jellemzőinek vizsgálata: például az, milyen státusszal jellemezhetők a végzett fiatalok a végzést követő időszakban, az abszolutórium után mennyi idővel találnak munkát, milyen munkakörökben kerülnek foglalkoztatásra, ez diplomás munkakör-e, mennyi a bruttó átlagkereset stb.

A regiszter alapú kutatások izgalmas módszertani kihívást jelentenek. Az adatbázisok nem kutatási céllal kerülnek kialakításra, a változók definiálásában eltérnek a kutatói és hatósági szempontok. A Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) például a kilépési indokok között a halálesetet is nyilvántartja – de kutatási szempontból van különbség aközött, hogy valaki azért hagyja abba a képzését, mert intézményt vált, vagy azért, mert elhalálozott. A regiszterek bejelentett adatokon alapulnak – láthattunk negatív jövedelmet magánszemély esetén. A regiszterekben tárolt adatok kategorizálása a regiszter-gazda hatásköre, és ebben nincsen egységes gyakorlat: van olyan regiszter, ahol ha a magánszemélyről nincsen fellelhető adat, az adatgazda automatikusan külföldre távozottnak regisztrálja az adatszolgáltatót.

Az előadás során a regiszter alapú kutatások módszertani kihívásait szeretném bemutatni a 2017-es adatintegrációs eljárás eredményein keresztül, kiemelve a főbb módszertani kihívásokat: az adatszolgáltató partnerek eltérő adatgyűjtési és adatkezelési gyakorlatát, a tapasztalatok alapján a módszertan átdolgozását, valamint egy kutatás-módszertani újítást: a regiszter alapú és survey kutatások összedolgozását, amellyel lehetővé válhat az adatbázisokból nem megismerhető attitűdök, motivációk megismerése is – mindezt magas adatminőségi hatósági adatokkal összefüggésben elemezhető módon.

4. Kutrovátz Kitti

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola

„A szülők és gyerekek közösen töltött ideje és a technológiahasználat hatásai. A családtagok perspektívái”

Az előadó a kamaszok és szüleik együtt töltött idejét vizsgálja, azzal a céllal, hogy feltárja a közös idő jellemzőit és a családtagok percepcióit. A gyerekek kérdezése számos módszertani kérdést vet fel, amelyek elsősorban eltérő hatalmi státuszukból és képességeikből fakadnak. Ez a speciális helyzet fontos etikai szempontokra is felhívja a figyelmet. Az előadás egyrészt ezeket az általános kihívásokat, a kutatás eddigi tapasztalatait és a lehetséges megoldási lehetőségeket és terveket tárgyalja. Másrészt azokra a kérdésekre is reflektál, amelyeket a közösen töltött idő érzékeny témájának vizsgálata vet fel.

A kutatás célja az idő családi dinamikában játszott szerepének vizsgálata a szülők és gyerekek együtt töltött ideje alapján. A közös időt a családtagok technológiahasználati szokásaival igyekszik összekapcsolni. A kutatás két fő kérdésre fókuszál. Egyrészt igyekszik feltárni, hogy a szülők és a gyerekek hogyan definiálják, érzékelik és értékelik az együtt töltött időt. A vizsgálat középpontjában a családtagok elégedettsége, a minőségi idővel jellemzett tevékenységek és sajátosságaik állnak. Másrészt arra a kérdésre igyekszik választ kapni, hogy a technológia milyen hatással van az együtt töltött időre, és a szülők milyen stratégiákat alkalmaznak a gyerekek technológiahasználatának befolyásolására.

A kutatás során a növekvő időnyomással foglalkozó diskurzusba kívánunk bevonni egy eddig mellőzött nézőpontot, a gyerekek perspektíváját. A célcsoport kiválasztását indokolja továbbá, hogy a technológiák intenzív használata kifejezetten jellemző a tinédzserekre. Másrészt a szülői idő szerepét vizsgáló kutatások elsősorban kisgyerekekre fókuszálnak, és mellőzik a kamaszokat. Mégis számosan mellett érvelnek, hogy a tinédzserkor sokkal feszültebb időszak, mint a korai gyermekkor, ezért a szülőkkel töltött idő kifejezetten fontos lehet a kamaszok számára.

A kutatás kevert módszertant alkalmaz, egy kérdőíves adatfelvételt (mely a településtípusra és a család összetételére reprezentatív) és félig strukturált interjúkat. A kutatás célcsoportját családok, nevezetesen szülők és kamasz gyerekeik (12–16 évesek) alkotják, amelynek során mindkét félt (az egyik szülőt és egy gyereket) kérdezzük. A kérdőíves adatfelvételre 2017 őszén került sor, az interjúkat 2018 őszére tervezzük.

A gyerekkutatások módszertani és etikai problémáinak egyik legjelentősebb forrását a felnőttek és gyerekek (a kutató és a résztvevő) közötti egyenlőtlen hatalmi viszony jelenti. Ehhez kapcsolódóan két kulcspont emelhető ki: egyrészt a megfelelő módszertan kiválasztása, másrészt a gyerekek számára – a kutatás részvételével, helyszínével, menetével kapcsolatban – biztosított minél szélesebb körű döntési jogkör, amely segíti a bizalom kiépülését. A módszertani kérdések fontos meghatározója az is, hogy a kutató mennyire tekinti hozzáértőnek a gyereket a kutatásban való részvételhez. Itt szintén jelentős szerepet játszik a vizsgálati módszer alkalmazása. Továbbá, az egyes korcsoportok közös tapasztalatai miatt a kutatás témája is kijelölheti a vizsgálni kívánt korosztályt. Míg a gyerekek elhanyagolt nézőpontja és a részvételi jogaik érvényesülése miatt számos kutató a gyerekek kutatásba való bevonása mellett érvel, a gyerekek védelmének elsődlegessége jelentősen befolyásolhatja a valódi részvételüket. Ezzel kapcsolatban a szülők (más felnőttek) kapuőr-szerepét érdemes kiemelni.

Az előadásban ezen általános kihívásokra és a kvantitatív kutatási eredményekre reflektálva azt mutatjuk be, hogy a kvalitatív vizsgálati szakaszban mivel lehet a módszertani problémákat feloldani, elősegítve az érvényes és megbízható adatokat a családi dinamika szenzitív témájának kutatása során.

5. Nagy Szidónia

PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskola
„Boldogság a Sziget Fesztiválon”

A Sziget kutatás a Budapesti Corvinus egyetem és a Babes-Bolyai Tudományegyetem közös kutatása, amely a Sziget Kulturális Menedzser Iroda támogatásával valósul meg minden évben 2014 óta. A kutatás során több témát és többfajta módszert is használunk, ezek közül egy a fesztiválózó, a Sztizenek boldogságára, szubjektív-jóllétére,² annak mozgatórugójára koncentrálni. Még ha redundánsnak is tűnik a felvetés, hogy egy fesztiválon, ahová az emberek szórakozni, kikapcsolódni, feltöltődni járnak, a boldogságot kutassuk. De mégis mi hajtja az embereket, hogy kimenjenek a Sziget Fesztiválra? Megtalálják-e a boldogságot, amit kint keresnek? Egyáltalán mi számít boldogságnak egy ilyen környezetben?

Ezekre a kérdésekre kerestük a választ a 2016-os és a 2017-es évben. Mind a két évben lefolytatott kutatás alapkutatásnak számít: az első évben a koncepció megalkotása, a kérdések terephez való viszonyának tesztelése volt a célunk, így a második évben egy módosított koncepció alapján végeztük a kutatásunkat. A kutatás vázát egy kérdőív alkotta, amelyet rugalmas kérdőívezési módszerrel kérdeztünk le (2016 N=351, 2017 N=348). A nem hagyományos kérdőívezési technikának köszönhetően számos értékes, pontosító és kiegészítő jellegű információt kaptunk. Ezen kívül a kutatók résztvevő megfigyeléseinek eredményeit tartalmazó terepmunka-naplók feljegyzéseit, és az ehhez készült képi- és videó anyagot használtuk fel a kapott adatok értelmezéséhez.

A kérdőív elkészítéséhez 2016-ban a Gross National Happiness kutatást, míg 2017-ben az OECD Better Life Indexét vettük alapul. Utóbbi alapján kísérletet tettünk a Sziget saját, fesztiválra átalakított Better Life Indexének megalkotására. Mind a terep jellege, mind a kutatók életkora és élethelyzete hatással lehetett arra, hogy a kérdőívekre elsősorban 20-25 éves korosztály, illetve a tanulmányaikat folytató Szigetlátogatók válaszoltak. A kapott eredmények nem tekinthetők reprezentatívnak. A fesztivál környezete és az ott, ideiglenes fennálló egyedi szabály- és normarendszer miatt az összes kérdést nem tudtuk, nem tehattuk fel, és ha fel is tettük „fesztiválízű” választ kaptunk. A megbízhatóság és az érvényesség kérdésén kívül egyéb, a kérdőív szerkesztésével, és az eredmények értelmezésével kapcsolatos kihívásra is meg kellett a lehető legjobb megoldást találni.

² A kutatás során nem tettük különbséget a boldogság és a szubjektív-jóllét fogalma között.

6. Iharosi Tamás

kutató, Zsigmond Király Egyetem Társadalomtudományi Kutatóközpont (ZSKE TKK)
„A ZSKE TKK speciális rétegződésmodellje”

Tanulmányunkban arra vállalkozunk, hogy empirikusan bizonyítsuk azt a feltevésünket, miszerint a „posztmodern világ” radikálisan átalakítja a magyar fiatalok életét a korábbi generációkhoz képest. Elemzéseink során azt a speciális „négydimenziós rétegződésmodellt” alkalmazzuk, amelyet Kabai Imre dolgozott ki az „Ifjúság 2000” adatbázisán (lásd erről bővebben: Kabai, 2006). A Zsigmond Király Egyetem Társadalomtudományi Kutatóközpontjában a „Magyar Ifjúság 2012” adatbázisán újraépítettük ezt a modellt – mintegy bizonyítva relevanciáját. Részletes elemzéseink során egyértelművé vált, hogy a fiatalok társadalmi helyzetét leíró modell immáron – szükségszerűen – többdimenziós.

A „hagyományos” rétegződésmodellek alapvetően a „társadalmilag szervezett munka világában elfoglalt hely” (a – Ferge-féle – „munkajelleg-csoportok”) vizsgálatából indulnak ki, amely alapvetően helyes, de figyelembe kell egyéb „posztmodern társadalmi folyamatokat” is venni. A hagyományos rétegződés-megközelítésekből kiindulva, azok mintegy „szintézisét” kialakítva jutottunk el ahhoz a rétegződésmodellünkhöz, amelyben egyszerre vesszük figyelembe azt, hogy „honnan jöttek” (a szüleik réteghelyzete), hogy „hova jutottak” (saját réteghelyzetük), „hogyan jutottak odáig” (az „életút-elemek” révén, amely vizsgálata „unikumnak” számít), illetve, hogy „milyen körülmények között” (a Ferge-féle „hiányzó dimenziókból” kiindulva vizsgáljuk a nemüket, lakóhelyüket és anyagi helyzetüket).

Az empirikus adatok statisztikai elemzése során azt a speciális többdimenziós variancia-analízis modellt (a „teljes faktoriális modellt”) alkalmazzuk, amely révén az okozati összefüggéseket (a négy rétegtképző tényezők hogyan hat a fiatalok „elégedettségére”) úgy elemezhetjük, hogy az „együttes hatások” kimutatása mellett részletes képet kaphatunk az egyes magyarázó változók statisztikai kölcsönhatásairól is: az „interakciókról” és az „interferenciákról”.

7. Kenéz Anikó

PhD jelölt, Eötvös Loránd Tudományegyetem Szociológia Doktori Iskola

„Szegregáció – Integráció. Előítéletesség kutatása miskolci középiskolások körében”

2014. május 8-án a miskolci közgyűlés a „bűnözés elleni harc” jegyében elfogadta azt a közbiztonsági rendeletet, mely szerint akár kétmillió forintot is kaphatnak azok a „nyomortelepen” élő lakosok, akik elhagyják önkormányzati bérlakásaikat, és Miskolcon kívül vásárolnak maguknak ingatlant. A rendelet az ún. számozott utcák ingatlanjaira is vonatkozik. Ezekben a szociális bérlakásokban főként roma családok laknak.

Azóta az Egyenlő Bánásmód Hatóság kimondta, hogy Miskolc városa hátrányosan megkülönböztette az ott élő embereket, és bírságra, valamint részletes kilakoltatási terv elkészítésére kötelezte az önkormányzatot. Ettől függetlenül a kilakoltatási folyamat zajlik, sokuknak el kellett hagyniuk bérlakásaikat, és egész családoknak kellett életteretlen körülmények közé költözniük, ugyanis az újonnan felajánlott önkormányzati bérlakások sok esetben rosszabb állapotban vannak, mint ahonnan a családok kiköltöznek.

2014 júliusa óta rendszeresen készítünk interjút az ott élő emberekkel, és figyeljük a kilakoltatási folyamatot. Az interjúkból kiderül, hogy a számozott utcákban élők nagyon erős negatív előítéletességet érzékelnek a város többségi lakói felől.

2017-ben a vizsgálatot kiterjesztettük³: nem csak az utcákban élőkkel, hanem a mellettük élő szomszédokkal is készítettünk interjút, valamint miskolci középiskolások attitűdjeit, véleményét, szociális reprezentációit is vizsgáltuk különböző módszerekkel, hogy kiderítsük, vajon milyen kép él a számozott utcákban élőkéről, illetve általában véve a romákról a közvetlen szomszédok, illetve a közelben tanulók fejében. Előadásomban a középiskolások körében végzett kérdőíves vizsgálat eredményeit és módszertani kihívásait mutatom be.

Videofelvételek vetítése – Szociodráma foglalkozások

A miskolci középiskolások körében végzett kérdőíves vizsgálat mellett egy másik módszerrel is megkíséreltem feltárni a kutatásba bevont fiatalok romákról kialakított véleményét, attitűdjeit, valamint a számozott utcákban élőkéről alkotott szociális reprezentációját.⁴ Az ún. szociodráma foglalkozásokat videóra rögzítettük, így lehetőségünk nyílik az ezekből a felvételekből kiválasztott részeket levetíteni és elemezni. Ezek az alkalmak számos módszertani kérdést vetettek fel, többek között, hogy érdemes-e ezzel a módszerrel vizsgálni a fiatalok előítéletességét, illetve hogy szabad-e kettős célt kitűzni: lehet-e vegyíteni a kutatást és az érzékenyítést. A videofelvételek vetítése és elemzése kapcsán főként ezeket a kérdéseket járjuk körül.

³ A KUTATÁS AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-17-3 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

⁴ A KUTATÁS AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-17-3 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.